

Kontaktperson

Tommy Persson

Miljöavdelningen

010-224 15 84

tommy.persson@lansstyrelsen.se

Malmö stad

Miljönämnden

miljo@malmo.se

MN-2018-964

-

Yttrande över förslag till Miljöprogram 2021-2030 för Malmö stad

Länsstyrelsen har erbjudits möjligheten att yttra sig över förslaget till Miljöprogram 2021-2030 för Malmö stad. Vi är positiva till det breda remissförfarandet som ger kommunen möjlighet att få in synpunkter och förankra övergripande målområden och långsiktiga mål för det lokala miljöarbetet innan programmet antas.

Länsstyrelsen vill lämna följande synpunkter som vi hoppas ska bidra till att programmet blir ett tydligt styrdokument för att stärka kommunens långsiktiga arbete för hållbar utveckling och samtidigt bidra till det gemensamma arbetet att nå de regionala miljömålen för Skåne.

Övergripande synpunkter

Bra beskrivning av hur strategiskt miljöarbete bidrar till hållbar utveckling

Länsstyrelsen anser att kopplingen till Agenda 2030 och genomförandet av de globala hållbarhetsmålen på lokal nivå, samt hur miljöarbetet kan bidra till övriga hållbarhetsdimensioner, är tydligt redovisat i programmet. Vi ser positivt på Malmös stads ambitioner att, förutom att vara en attraktiv samarbetspartner internationellt, också fungera som en stark och innovativ kommun i det regionala miljö- och hållbarhetsarbetet.

Kopplingen till miljömålen kan stärkas

Länsstyrelsen saknar genomgående en koppling till det nationella miljömålssystemet med ett övergripande generationsmål för Sveriges miljöpolitik, nationella miljökvalitetsmål med preciseringar och etappmål. Miljömålen utgör den miljömässiga dimensionen av hållbar utveckling och är därför också en viktig utgångspunkt för Sveriges genomförandet av Agenda 2030. Miljömålen utgör den

nationella implementeringen av Agenda 2030:s miljörelaterade mål och delmål. Arbetet för att nå miljömålen bidrar även till att nå andra mål i Agenda 2030.

Uppföljningen av miljömålen visar att vi fortfarande har långt kvar till att nå de flesta av målen. De globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 tar sikte på 2030 och det årtalet blir också nästa hållpunkt för arbetet med att nå miljömålen.

Ambitionsnivån för målen behöver konkretiseras i större utsträckning

Länsstyrelsen konstaterar att det saknas kvantifierade målvärden för flera av de indikatorer som föreslås för uppföljning av målen i programmet. Målvärdena för dessa indikatorer redovisar endast en ökning eller minskning fram till programmets målar 2030. Detta leder till att ambitionsnivån blir otydlig och det är svårt att uppskatta omfattningen av de insatser som krävs av verksamheterna för att nå målen. Länsstyrelsen föreslår därför att målvärdena i större utsträckning kopplas till målnivåer i preciseringarna av berörda miljö kvalitetsmål, etappmål och regionala mål inom klimat- och energiområdet.

Målen behöver kompletteras med prioriterade åtgärder

Länsstyrelsen konstaterar vidare att förslaget till miljöprogram inte innehåller några åtgärder för hur Malmö stad ska nå de långsiktiga målen till år 2030. Detta arbete ska enligt förslaget istället konkretiseras av andra styrdokument och handlingsplaner samt i den årliga verksamhetsplaneringsprocessen. Länsstyrelsen saknar i detta sammanhang en behovsanalys av vilka åtgärder och insatser som krävs för att nå målen, men som inte redovisas i redan beslutade styrdokument och handlingsplaner. Vi förslår därför att miljöprogrammet kompletteras med en handlingsplan för de närmaste åren med förslag på prioriterade åtgärder och ansvariga nämnder och bolagsstyrelser för genomförande.

Detaljerade synpunkter

Nedan framgår Länsstyrelsens synpunkter på några av de föreslagna målen i programmet.

Utsläppen av växthusgaser i Malmö som geografiskt område har minskat med 70 procent

Länsstyrelsen saknar en referens till motsvarande mål i den regionala klimat- och energistrategi för Skåne om att utsläppen av växthusgaser i Skåne år 2030 ska vara minst 80 procent lägre än år 1990.

Malmös konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser är på god väg till en hållbar nivå

Länsstyrelsen saknar en referens till motsvarande mål i den regionala klimat- och energistrategi för Skåne om att utsläppen av växthusgaser från konsumtion i Skåne år 2030 ska vara högst 5 ton koldioxidekvivalenter per person och år. Det regionala målet ligger i linje med den långsiktiga målsättningen i Parisavtalet och kan fungera som underlag för ett kvantifierat mål för kommunen som geografiskt område.

I detta sammanhang vill Länsstyrelsen informera om att SCB nu arbetar för att ta fram regional statistik över konsumtionsbaserade klimatutsläpp i Skåne. Detta underlag förväntas vara allmänt tillgängligt från och med sommaren år 2021.

Malmö försörjs av 100 procent förnybar och återvunnen energi

Länsstyrelsen är positiv till målet som ligger i linje med målsättningar och åtgärder i den regionala klimat- och energistrategi för Skåne och det pågående arbetet för ett ökat fossiloberoende i kommunorganisationen, bland annat inom ramen för projektet *Fossilbränslefria kommuner i Skåne*.

Hälsosam exponering har minskat avsevärt i Malmö

Länsstyrelsen anser att målvärdena för utvalda målindikatorer behöver kvantifieras i högre utsträckning där så är möjligt. Detta för att tydliggöra ambitionsnivån för målen fram till år 2030. Här kan miljötillståndet som uttrycks i preciseringarna för miljö kvalitetsmålen om *Frisk luft*, *Giftfri miljö* respektive *God bebyggd miljö* fungera som utgångspunkt.

Malmö har ett hållbart mobilitetssystem

Länsstyrelsen är positiv till målet om hållbar mobilitet, men saknar en referens för föreslaget målvärde till den regionala målsättningen för färdmedelsfördelning år 2030 i Region Skånes *Strategi för ett hållbart transportsystem 2050* respektive *Klimat- och energistrategi för Skåne*, samt målen i Malmös stads *Trafik- och mobilitetsplan* och resultatet från resvaneundersökningen år 2018.

Fler skyddade havsområden och hållbar förvaltning av vatten och hav

Malmös västra delar är till stora delar byggt på utfyllnader av grunda havsmiljöer. Detta är inte ett långsiktigt hållbart sätt att hantera havsområden. Länsstyrelsen anser att utfyllnader och fysisk påverkan på havsmiljöer bör ingå i målet och eventuellt som indikatorer, med ambitionen att denna typ av påverkan inte bör öka. Nya utfyllnader i havet bör vara ytterst välmotiverade med omfattande samhällsnytta, med tanke på den förlust av havsmiljö som sker vid utfyllnad.

Vidare anser Länsstyrelsen att redovisade indikatorer i större utsträckning bör utgå ifrån nuvarande statusklassning av vattenmiljöer i kommunen och de målnivåer för god status som anges i preciseringarna för berörda miljö kvalitetsmål.

Länsstyrelsen föreslår också att indikatorn om att öka antal fiskarter och organismer i vattendragen förtydligas med att det är *inhemska* eller *naturligt förekommande* arter som avses. Dessutom kan det finnas behov av att förtydliga indikatorn om andel skyddad havsytta utifrån vilka värden kommunen vill uppnå genom ett ökat marint skydd.

Ökad resurseffektivitet

Länsstyrelsen vill informera om att regeringen i juni beslutade om fyra nya etappmål för att minska matsvinnet, öka återvinningen av kommunalt avfall och återanvändning av förpackningar. Etappmålen är relevanta för detta målområde och ska bidra till att resurser används mer effektivt, vilket minskar klimatpåverkan och är en del i arbetet för en mer cirkulär ekonomi. De nationella etappmålen finns samlade på webbplatsen www.sverigesmiljomal.se.

Länsstyrelsen vill också lyfta fram nätverket *Tänk om plast*, där Malmö stad har varit en av deltagarna, och den regionala strategi som har tagits fram för att minska mängden plast i natur och hav. Strategin innehåller flera förslag på åtgärder för bland annat effektivare användning och smarta inköp samt ökad materialåtervinning, som är relevanta insatser för detta målområde.

Stöd från Länsstyrelsen i miljömålsarbetet

Länsstyrelsen har ett uppdrag att samordna, driva på och följa upp det regionala miljömålsarbetet. En del av detta uppdrag är att stödja kommunerna med underlag för att formulera lokala miljömål och åtgärdsprogram. Här kan Länsstyrelsernas gemensamma *Vägledning för lokalt arbete med miljömål och Agenda 2030* fungera som ett stöd för kommunens strategiska miljö- och hållbarhetsarbete. Vägledningen kan laddas ner från Länsstyrelsens webbplats.

I detta sammanhang kan vi informera om att Länsstyrelsen har påbörjat en process för att utveckla ett nytt regionalt åtgärdsprogram för miljömålen och Agenda 2030. Det nya åtgärdsprogrammet förväntas vara klart hösten år 2021.

Länsstyrelsen välkomnar en fortsatt samverkan och dialog i arbetet med att genomföra och följa upp kommunens miljöprogram.

Detta yttrande har beslutats av enhetschef Jeanette Schlaucher. I handläggningen har även marinbiolog Jonas Gustafsson deltagit med miljöstrateg Tommy Persson som föredragande.

Jeanette Schlaucher

Tommy Persson

Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför ingen namnunderskrift.